

‘Elektra en water betaalbaar zijn’

Spoedig wijziging van Wet elektriciteit en drinkwater BES

Van een onzer verslaggevers

KRALENDIJK/DEN HAAG - De betaalbaarheid van zowel elektriciteit als drinkwater op Bonaire moet, ook voor kleinverbruikers, te allen tijde geborgd zijn.

Dit antwoordt minister Eric Wiebes (VVD) van Economische Zaken en Klimaat mede namens staatssecretaris Raymond Knops (CDA) van Koninkrijksrelaties op Kamervragen van de leden Jetten en Diertens (beiden D66) over de stijging van water- en elektriciteitsstarieven op Bonaire. De vragen waren al van 3 april - twee maanden geleden dus.

„Om de toegang tot drinkwater op de korte termijn te waarborgen werkt het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat aan een kortetermijnwijziging van de Wet elektriciteit en drinkwater BES, waardoor een korting op het vaste gebruikstarief voor kleinverbruikers, en mogelijk ook andere gebruikers, en een specifieke subsidie daarvoor mogelijk worden.”

Voor de toegankelijkheid op de lange termijn werkt het ministerie aan een wetwijziging waarbij in bredere zin naar de tariefstructuur voor drinkwater wordt gekeken. Wiebes: „Ik heb subsidie verstrekt om de veranderingen in de verdeling van de kosten van de elektriciteitsvoor-

ziening door de nieuwe systematiek te beperken. Zo kan het vaste gebruikstarief (dat nieuw is in de tariefstructuur) van de aansluitingen van huishoudens en kleine bedrijven verlaagd worden en het tarief van contracten met betaling vooraf.”

Een delegatie met vertegenwoordigers van het Openbaar Lichaam Bonaire en het Water- en Energiebedrijf (WEB) heeft in de week van 15 april 2018 met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat overlegd. In dit overleg is overeengekomen dat ook op het gebied van elektriciteit een wetsvoorstel ter wijziging van de wet elektriciteit en drinkwater BES zal worden voorbereid.

„Ik verwacht dat met de beoogde wetwijziging de afhankelijkheid verkleind wordt. Er lijkt immers gekozen te worden voor de tariefstructuur die ook voorheen gold, en bij deze tariefstructuur was geen tariefsteun nodig. Daarnaast is geconstateerd dat bij een gerichte inzet van de subsidie en het afzien van maximale winst WEB dragelijke

tarieven voor zijn klanten in rekening kan brengen, zonder dat WEB verlies leidt op de elektriciteitsactiviteiten. Het ziet er naar uit dat we hiermee een stap in de goede richting hebben gezet.”

Op 20 maart stuurde Unkbon een open brief aan het Bestuurscollege en WEB over de oplopende kosten voor elektriciteit en water, met daarin de analyse dat de nieuwe tarieven voor de kosten voor water en elektriciteit op Bonaire onevenredig zwaar drukken op de huishoudens die weinig verbruiken.

De minister daarover: In de wettelijke tariefsystematiek worden de elektriciteitsstarieven nauw gerelateerd aan de kosten die gemaakt worden voor levering. De stroomtarieven voor de afnemers zijn evenredig aan de kosten. De kosten zijn deels onafhankelijk van het gebruik, daarom is er (met uitzondering van contracten op basis van betaling vooraf) een vast gebruikstarief waarin onder andere de kosten voor het netbeheer worden verdisconteerd.

De totale rekening voor huis-

Minister Eric Wiebes (VVD) van Economische Zaken en Klimaat reageert op de stijging van de water- en elektriciteitsstarieven op Bonaire.

houdens met een normale elektriciteitsaansluiting, met een contract op basis van betaling achteraf en met een klein verbruik, gaat omhoog door de tariefsystematiek die per 1 april 2018 wordt ingevoerd op grond van de wet elektriciteit en drinkwater BES die per 1 juli 2016 in werking is getreden.

„Ik heb op 14 maart 2018 een subsidie aan Water- en Energiebedrijf Bonaire nv (WEB) beschikt van 2,34 miljoen dollar om dit nadelige gevolg van de wettelijke tariefsystematiek te beperken.” Veel huishoudens hebben voor een contract met betaling vooraf ('prepaid' of 'pagabon') gekozen. Bij een dergelijk contract is er geen vast gebruikstarief. „Huishoudens die weinig elektriciteit gebruiken en er door de nieuwe systematiek op achteruit gaan, kunnen over-

wegen over te stappen op een contract met betaling vooraf”, stelt Wiebes mede namens Knops.

De prijsstijging van drinkwater op de BES 'drukt zwaar op de kleinverbruikers', erkennen zij. Ook de minister van Infrastructuur en Waterstaat is zich daarvan bewust. Om de toegankelijkheid tot drinkwater voor deze groep in 2018 en 2019 te waarborgen heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat extra subsidie beschikbaar gesteld en wordt een spoedwijziging van de Wet elektriciteit en drinkwater BES voorbereid waarmee een korting op het vaste gebruikstarief voor deze verbruikers mogelijk wordt.

Op pagina 17
‘Voorzieningen voor eerste levensbehoeften’

'Voorzieningen voor eerste levensbehoeften'

Vervolg van pagina 13
WATER EN STROOM

Een goede drinkwatervoorziening is van groot belang voor de volksgezondheid, het welzijn en de welvaart van Bonaire, stelt Eric Wiebes (VVD) van Economische Zaken en Klimaat. „Voorzieningen voor eerste levensbehoeften moeten voor iedereen toegankelijk zijn.”

Echter door de geringe bevolkingsomvang, het ontbreken van grote zoetwatervoorraden, het insulaire karakter en de vergeleken met Europees Nederland hoge kosten van de voorziening en lage inkomens is volledige dekking van de kosten van de drinkwatervoorziening op Bonaire 'mogelijk niet haalbaar'.

De minister van Infrastructuur en Waterstaat stelt daarom een structurele subsidie beschikbaar om bij te dragen aan een betaalbare drinkwatervoorziening op Bonaire, vervolgt Wiebes op de vraag of hij de analyse

deelt dat als de kleinverbruikers extra worden ondersteund door subsidie vanuit het ministerie, Bonaire sterker afhankelijk wordt van Nederland.

„De subsidieverlening is gebaseerd op de noodzaak van toegankelijkheid van schoon drinkwater en sluit aan bij de uitnodiging van netwerkkosten die we in Europees Nederland al kennen. Deze moet niet gezien worden in het licht van een afhankelijkheid van Bonaire van Europees Nederland.”

Ook elektriciteit is een eerste levensbehoefte die voor iedereen toegankelijk en betaalbaar moet zijn, stelt het Nederlandse kabinet. Net zoals de betaalbaarheid voor drinkwater, staat de betaalbaarheid van elektriciteit in Bonaire onder druk door de relatieve hoge kosten als gevolg van de kleinschaligheid en de geïsoleerde ligging van de eilanden.

„Daarom kan subsidie nodig zijn.” Op de vraag of de minister van Economische Zaken en Klimaat de analyse deelt dat in plaats van extra subsidie vanuit het ministerie de vaste kosten voor water en elektriciteit op Bonaire ook kunnen worden verdeeld tussen grootgebruikers en kleinverbruikers op Bonaire zelf, luidt het antwoord: „De wettelijke systematiek schrijft op kosten georiënteerde tarieven voor elektriciteit voor. Hierin is

geen mogelijkheid voor kruis-subsidiëring van de ene groep gebruikers aan de andere. Wel is het mogelijk om de door de Rijksoverheid verstrekte subsidie gericht in te zetten voor één groep gebruikers.”

Ter illustratie: op Saba, waar de wettelijke tariefsystematiek per 1 juli 2017 is ingevoerd, wordt de Nederlandse subsidie specifiek ingezet voor de kleinverbruikers. De grootverbruikers dragen daardoor een relatief groter deel van de lasten. „In mijn subsidiebeschikking voor het elektriciteitsbedrijf op Bonaire heb ik een dergelijke inzet van de subsidie voorgesteld.”

Voor de invoering van de nieuwe drinkwatertarieven werd op Bonaire een progressief capaciteitstarief voor drinkwater gehanteerd, waarmee de vaste kosten werden verdeeld tussen groot- en kleinverbruikers. Het Bestuurscollege heeft gevraagd om herinvoering van dit tarief.

Met een tussentijdse aanpassing van de Wet elektriciteit en drinkwater wordt er naar gestreefd dit weer mogelijk te maken in de vorm van een korting voor kleinverbruikers en mogelijk ook andere verbruikers. Daarbij moeten de effecten van zo'n tarief voor alle groepen gebruikers, ook de gemiddelde en grootgebruikers, onderzocht worden. Aldus Wiebes, minister van Economische Zaken en Klimaat.